

Vraag en antwoord waterprogramma Houthavengebied

Aan Eigenaren en bewoners van woonschepen in het Houthavengebied
Van Projectteam Oude Houthaven
Datum 10 november 2020

Beste bewoners en eigenaren van de woonschepen in het Houthavengebied,

Op 16 september 2020 vond een informatiebijeenkomst plaats voor de eigenaren en bewoners van de woonschepen in het Houthavengebied. De bijeenkomst werd goed bezocht en u heeft duidelijk uw mening over de steigers en ligplaatsen laten horen. Wij willen u daar hartelijk voor bedanken. Hierdoor krijgen wij veel meer inzicht in wat er bij u leeft en hoe u tegen het waterprogramma in het Houthavengebied aankijkt. Dit stelt ons in staat om betere besluiten te nemen.

Bij de uitnodiging voor deze bijeenkomst hebben we u gevraagd om van te voren uw vragen in te sturen. Aan dit verzoek hebben velen van u gehoor gegeven. Ook na afloop van de bijeenkomst heeft u van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. Ook hiervoor willen we u hartelijk bedanken. Het is niet onze bedoeling geweest om uw vertrouwen in ons te schaden door het uitdelen van de vragen tijdens de bewonersavond. Wij willen juist dat u zich gehoord voelt.

Vraag en antwoord

Wij hebben toegezegd om uw vragen schriftelijk te beantwoorden. Inmiddels hebben we alle e-mails individueel beantwoord. Hieronder beantwoorden we uw vragen meer in algemene zin. We doen dit aan de hand van een vraag&antwoord-structuur. De vragen die u heeft ingestuurd en tijdens de bewonersavond heeft gesteld, zijn hiervoor geabstraheerd en volledig geanonimiseerd. We willen u vragen om dit document zorgvuldig en in het geheel te lezen.

STEIGERONTWERP

Vraag: *Welk besluit heeft de gemeente over de steigerpleintjes genomen?*
#geensteigerpleintjes!

Antwoord: Tijdens de bewonersavond op 16 september jl. is ons duidelijk geworden dat de steigerpleintjes voor u en uw burens zeer ongewenst zijn. Alle aanwezigen waren unaniem wat betreft dit onderwerp. De ervaring van de Haparandasteiger leert dat zo'n steigerpleintje overlast veroorzaakt. We hebben dit onderwerp ter besluitvorming voorgelegd aan onze opdrachtgevers. Het resultaat is dat de steigerpleintjes geschrapt worden uit het schetsontwerp. Dit besluit geldt zowel voor de Houthaven als voor de Oude Houthaven.

- Vraag:* *We willen de nieuwe steigers ontwerpen door middel van co-creatie, kan dat?*
- Antwoord:* We hebben goede ervaringen met co-creatie, maar het vergt wel veel van u en van ons. Co-creatie is namelijk een ontzettend intensief proces. Daarnaast willen we u erop wijzen dat dit een van de onderwerpen is waar de meningen onder u en uw burens over verschillen. Er zijn scheepseigenaren die om co-creatie vragen, terwijl andere eigenaren juist hebben aangegeven dat ze geen participatieproces meer willen en zelfs spreken van een 'participatietrauma' of 'participatiemoehheid'. Hier komt duidelijk naar voren dat de meningen onder de scheepseigenaren sterk uiteenlopen en dat belangen soms tegenstrijdig lijken. Ook lijkt u onderling om prioriteit van uw belangen te wedijveren. Wij vinden het belangrijk dat u op onze onpartijdigheid kunt vertrouwen. Wat betreft het ontwerpproces voor de steigers in de Oude Houthaven is het in ieder geval onze bedoeling om scheepseigenaren en bewoners hierbij te betrekken en hun reacties en adviezen serieus in overweging te nemen.
- Vraag:* *Waarom worden de steigers openbaar?*
- Antwoord:* De bouw van de steigers is vergelijkbaar met de (her)inrichting van de openbare ruimte in een woonwijk. De steigers maken onderdeel uit van de openbare ruimte van de stad en zijn daarmee openbaar toegankelijk. Alleen privéterrein is niet openbaar toegankelijk, maar alle kosten en het beheer komen dan ook voor risico en rekening van de private partij die het terrein in eigendom heeft. Bovendien moeten de steigers openbaar toegankelijk zijn voor de nutsbedrijven. Zij brengen hun nutsvoorzieningen alleen tot aan de ligplaatsen als de steigers openbaar zijn.
- Vraag:* *Waarom worden de steigers in de Oude Houthaven als vaste steigers uitgevoerd?*
- Antwoord:* De huidige steigers in de Oude Houthaven zijn drijvende steigers. Om deugdelijke nutsvoorzieningen aan te leggen, zijn echter vormvaste (stabiel, niet beweegbaar) aansluitingen vereist. De aanleg van de nutsvoorzieningen is dus de reden dat er vaste steigers worden gebouwd. De constructie zal bestaan uit een betonnen bak waarin alle kabels en leidingen worden doorgetrokken.
- Vraag:* *Wie betaalt de aanlegkosten van de nutsvoorzieningen in de Oude Houthaven?*
- Antwoord:* De kosten voor de aanleg van de nutsvoorzieningen komen grotendeels voor rekening van de gemeente. Dit houdt in dat de gemeente ervoor zorgt dat elke ligplaats een nutskast krijgt die voorzien is van aansluitingen op elektra (Liander), drinkwater, riolering (beide Waternet) en Reggefiber of Ziggo. De gemeente zorgt er dus voor dat deze nutsvoorzieningen worden aangelegd tot de ligplaatsen. De aansluitingen op uw schip dient u zelf te betalen. In het vastgestelde *Gewijzigd Faseringsplan verplaatsen woonboten Houthaven* (2010) is afgesproken dat u deze kosten kunt betalen van de vergoeding die toegekend wordt als tegemoetkoming in de onkosten bij het verplaatsen van uw schip. Aansluiting op gas valt hier niet onder, maar in de Oude Houthaven heeft u wel de mogelijkheid om dit aan te vragen. U betaalt dan zelf de aansluitbijdrage die het betreffende nutsbedrijf rekent.

Vraag: Waarom is de afstand tussen de schepen en de Van Diemenkade zo klein?

Antwoord: In het huidige concept-schetsontwerp is de afstand tussen de Van Diemenkade en de eerste ligplaatsen aan de steigers 12 meter. Deze afstand is bepaald door de brandveiligheidseisen en de helling van de loopbrug. Als de ligplaatsen op een grotere afstand van de kade komen, heeft dit bovendien invloed op de lengte van de steigers. Vanwege de hoge bouwkosten kunnen we de steigers niet langer maken dan noodzakelijk is.

Vraag: Wat zijn de afmetingen van de ligplaatsen?

Antwoord: Ons uitgangspunt is dat er generieke ligplaatsen aan de steigers komen. Dit houdt in dat deze ligplaatsen gestandaardiseerd worden op de afmeting 35 x 6 m. (lxb). De reden hiervoor is dat we op deze manier een voorlopig steigerontwerp kunnen maken zonder precies te weten waar welk schip komt te liggen. Alleen voor de langere schepen zal een oplossing gevonden moeten worden. Het alternatief is dat we eerst een verdelingsplan maken, maar dan moet u een keuze maken voor een ligplaats zonder dat er een steigerontwerp voorligt. Dit is een kip-ei verhaal zoals afgebeeld op bladzijde 6. Wij zijn voornemens om het onderscheid tussen ligplaatsen van 35 meter lang en ligplaatsen langer dan 35 meter vast te leggen in het voorlopig ontwerp (dit volgt na het schetsontwerp). In de Houthaven hebben we hiervoor gekeken naar de beschikbare ruimte en op basis daarvan een aantal ligplaatsen aangewezen als optie voor schepen die langer dan 35 meter zijn. Deze ligplaatsen zijn in het huidige schetsontwerp aangegeven. In de Oude Houthaven bieden de dwarssteigers ruimte aan langere schepen en moeten we de mogelijkheden aan de twee kortere steigers nog nader bekijken.

Vraag: Wat zijn de vigerende brandveiligheidseisen?

Antwoord: Vanwege de brandveiligheidseisen is er in het verleden sprake van geweest dat er aan de steigers niet meer dan drie schepen achter elkaar mochten liggen. Ook zou er een brandscherm op de steigers moeten komen. De brandveiligheidseisen zijn nu aangescherpt wat betreft de afstand tussen de schepen, dat wil zeggen dat de afstand minimaal 5 meter moet zijn. Deze afstand geldt zowel voor de kopse kanten als voor aan weerszijden van een steiger liggende schepen. Het gevolg is dat de nieuwe steigers breder worden dan de Haparandasteiger, maar hierdoor is een brandscherm niet nodig en is de beperking van maximaal drie schepen achter elkaar vervallen. Wel geldt een maximale lengte van de steigers tot de ingang van het laatste schip. Deze lengte bedraagt maximaal 215 meter. De lange steiger in de Oude Houthaven zal hierdoor ten opzichte van de huidige situatie ingekort moeten worden.

VERDELING LIGPLAATSEN

Vraag: *Waarom gaat de gemeente voorbij aan de afspraken over anciënniteit die gemaakt zijn in het "Gewijzigd Faseringsplan verplaatsen woonboten Houthaven" (2010)?*

Antwoord: Wij willen graag benadrukken dat de gemeente weldegelijk de afspraken zoals vastgelegd in bovengenoemd Faseringsplan 2010 erkent. In het Faseringsplan zijn de vigerende afspraken tussen de gemeente en de eigenaren van woonschepen die afkomstig zijn uit de Houthaven vastgelegd. De afspraken over anciënniteit luiden als volgt:

Uit de samenvatting

Voorrang wordt verleend aan de langstliggende eigenaar dan wel bewoner van de woonboot. Uiteraard dienen er geen nautische bezwaren te zijn.

[...]

Een toedelingsplan voor de definitieve ligplaatsen zal pas opgesteld worden nadat het bestemmingsplan Houthaven rechtskracht heeft.

Uit hoofdstuk 7 – Juridische aspecten

De toedeling kan aan de hand van een enquêteformulier bepaald worden, waarbij een aantal voorkeuren wordt opgegeven, of aan de hand van een door de bewoners zelf gemaakte indeling. Deze laatste moet dan wel passen binnen de randvoorwaarden. Als zou blijken dat de bewoners onderling of er samen met het projectbureau niet uitkomen dan zullen de ligplaatsen worden toegedeeld volgens het volgende uitgangspunt. Voorrang wordt verleend aan de langstliggende eigenaar dan wel langstliggende bewoner van de woonboot. De woonduur dient aangetoond te worden door de aanvraagdatum eerst verkregen ligplaatsvergunning in het plangebied of met een uittreksel uit het bevolkingsregister of op basis van officiële (post-)stukken.

[...]

Uiteindelijk is besloten om pas definitieve ligplaatsen toe te delen nadat het Bestemmingsplan Houthaven rechtskracht heeft gekregen. Ook dan zal pas de woonduur bepaald worden, zoals hierboven is aangegeven. Voorwaarde hierbij is echter wel dat dit de voorspoedige uitvoering van het plan niet moet belemmeren. Indien noodzakelijk zal het dagelijks bestuur van Westerpark toch kunnen besluiten om beargumenteerd eerder een definitieve ligplaats toe te kennen.

We hebben onze jurist gevraagd om te duiden wat bovenstaande afspraken nou precies betekenen. Hieruit is naar voren gekomen dat in het Faseringsplan wordt beschreven dat u eerst in de gelegenheid gesteld wordt om onderling of samen met het projectbureau Houthaven een verdelingsplan te maken. In deze fase hoeft er (in principe) geen rekening te worden gehouden met anciënniteit.

Mocht echter blijken dat u onderling of samen met het projectbureau niet tot een verdelingsplan komt, dan zal de gemeente een verdelingsplan opstellen. In dat geval geldt het uitgangspunt van anciënniteit. Dit uitgangspunt houdt in dat indien nodig bij het verdelen van de ligplaatsen voorrang verleend wordt aan de langstliggende scheepseigenaar dan wel bewoner. In het Faseringsplan wordt benadrukt dat ook wanneer de gemeente het verdelingsplan opstelt er zoveel mogelijk rekening gehouden wordt met de door u kenbaar gemaakte voorkeuren voor een definitieve ligplaats.

Wij willen graag een formele start maken met het opstellen van het verdelingsplan door middel van een digitale enquête. De basis voor de enquête zal het aangepaste schetsontwerp zijn.

In aanvulling op het voorgaande moeten wij u er echter op wijzen dat de situatie sinds 2010 aanzienlijk gewijzigd is. Sinds februari 2019 is het bestemmingsplan Oude Houthaven onherroepelijk waardoor de te verdelen ligplaatsen gewijzigd zijn. De afspraken in het Faseringsplan gingen alleen over de Houthaven. Maar de eigenaren van woonschepen die in 2011 naar de Oude Houthaven zijn verplaatst, hebben nu ook de mogelijkheid om te kiezen voor een definitieve ligplaats in de Oude Houthaven. Daar is bij het maken van de afspraken in 2010 geen rekening mee gehouden. Bovendien zijn er in de tussentijd schepen verkocht of is op een andere wijze in de privésfeer de situatie van een woonschip veranderd. De gewijzigde situatie geeft aanleiding om het Faseringsplan 2010 te actualiseren.

Het is goed om te beseffen dat het Faseringsplan 2010 ook voortgekomen is uit een actualisatie van de afspraken die in 2008 gemaakt werden vanwege een gewijzigde situatie. Net als bij de actualisatie in 2010 geldt ook voor de aanstaande actualisatie het uitgangspunt dat bestaande afspraken overeind blijven. Waar nodig zullen de afspraken worden geconcretiseerd en/of zullen er aanvullende uitgangspunten geformuleerd worden.

Tijdens de bewonersavond heeft een aantal van u aangegeven dat de anciënniteit uw houvast voor de toekomst is. Wij willen graag benadrukken dat u erop kunt vertrouwen dat we hier zorgvuldig mee om zullen gaan bij de actualisatie van het Faseringsplan. De verwachting is dat we het geactualiseerde Faseringsplan in het tweede kwartaal van 2021 met u kunnen delen.

Vraag: *Kunnen jullie eerst een inventarisatie van de keuzes voor ligplaatsen uitvoeren?*
Antwoord: We hebben 5.1, 2, e vorig jaar opdracht gegeven om een verkenning van uw wensen en verwachtingen met betrekking tot de ligplaatsverdeling uit te voeren. Uit deze verkenning is naar voren gekomen dat er onder de scheepseigenaren veel verschillende belangen en posities zijn, maar dat niemand op dit moment een keuze voor een definitieve ligplaats aan wil geven. Zo'n (anonieme) inventarisatie heeft dus reeds plaatsgevonden, maar heeft voor ons weinig concrete informatie opgeleverd voor het steigerontwerp of het verdelingsplan. Zoals hierboven reeds vermeld is, willen we wel een formele start maken met het opstellen van het verdelingsplan door middel van een digitale enquête. De enquête kan inzichtelijk maken waar de knelpunten zitten. Ook kunnen we deze informatie gebruiken om spelregels voor het verdelingsplan op te stellen.

Vraag: *Kan de vernieuwing van de steigers uitgesteld worden totdat iedereen een keuze voor een definitieve ligplaats heeft gemaakt?*
Antwoord: Uit bovengenoemde verkenning die 5.1, 2, e heeft uitgevoerd, maar ook uit uw vragen en reacties naar aanleiding van de bewonersavond, is gebleken dat de meningen en belangen onder de scheepseigenaren over het keuzemoment voor een definitieve ligplaats sterk uiteen lopen. Soms lijken belangen tegenstrijdig of lijkt u onderling om prioriteit van uw belangen te wedijveren. Enerzijds zijn er eigenaren en bewoners die aangeven dat zij eerst een definitief steigerontwerp willen zien om een keuze te kunnen maken. Onder deze 'groep' zijn eigenaren die aangeven dat ze bang zijn dat het ontwerp nog verandert nadat ze een keuze hebben gemaakt voor een ligplaats. Anderzijds zijn er eigenaren en bewoners die

aangeven dat ze eerst een keuze voor een ligplaats willen maken en daar kan dan het ontwerp op worden aangepast. Dit is een kip-ei-verhaal waar we nog geen oplossing voor hebben gevonden. In het kader van de verkenning heeft [5.1, 2, e](#) Smit dit uit laten beelden in onderstaande afbeelding.

DE KIP EN...

Bovendien is zowel uit de verkenning als uit de reacties met betrekking tot de bewonersavond naar voren gekomen dat er eigenaren en bewoners zijn die veel waarde hechten aan eerder gemaakte afspraken, zoals bijvoorbeeld afspraken in het *Gewijzigd Faseringsplan verplaatsen woonboten Houthaven* (2010) of in de ligplaatsvergunningen. In uw ligplaatsvergunning staat over het keuzemoment voor een definitieve ligplaats het volgende:

In eerste instantie gaan de woonschipbewoners er onderling proberen uit te komen. Als de woonschipbewoners er onderling niet uitkomen, zullen de ligplaatsen door de gemeente worden toebedeeld aan de hand van objectieve criteria. Nadat de herinrichting van de Houthaven gereed is, hebben de woonschipbewoners vier maanden de tijd om de herindeling onderling te regelen. Mocht na die vier maanden geen akkoord zijn bereikt, dan neemt de gemeente de herindeling over.

Uit deze afspraak volgt dat eerst de steigers in de Houthaven worden gebouwd en dat daarna het verdelingsplan van de ligplaatsen wordt gemaakt. Deze volgorde heeft echter gevolgen voor de tijdslijn van het project. Wij willen graag de realisatie van de steigers in de Oude Houthaven naar voren trekken door het keuzemoment voor een definitieve ligplaats naar voren te halen. Door tijdens de uitvoeringsfase van de nieuwe steigers in de Houthaven een verdelingsplan van de ligplaatsen op te stellen, kunnen de steigers in de Oude Houthaven ongeveer twee jaar eerder worden opgeleverd. We willen op basis van het voorlopig ontwerp van de steigers starten met het opstellen van het verdelingsplan. Wij denken dat dit u voldoende betrouwbaarheid en zekerheid biedt om een keuze voor een definitieve ligplaats te maken.

- Mening:** *We willen dat de gemeente de regie neemt! #meerregiegemeente!*
- Reactie:** Zoals hierboven in het kader vermeld staat, staat in uw ligplaatsvergunning dat de woonschipbewoners 4 maanden de tijd krijgen om de herindeling onderling te regelen. Zowel uit de verkenning als tijdens de bewonersavond bleek dat er sloopseigenaren zijn die het niet zien zitten om onderling een verdelingsplan te maken. Daar staat tegenover dat er ook sloopseigenaren hebben aangegeven dat ze juist willen vasthouden aan de gemaakte afspraken. Ons voorstel is om in samenspraak met u spelregels op te stellen voor het maken van het verdelingsplan. Deze spelregels zijn een nadere uitwerking en detaillering van de afspraken uit het Faseringplan 2010. Aan de hand van deze spelregels weet u precies waar u aan toe bent. Hiervoor willen we graag een voorstel aan u voorleggen. We komen hier zo snel mogelijk op terug.
- Vraag:** *Krijgen de eigenaren van schepen langer dan 35 meter voorrang bij het maken van een keuze voor een definitieve ligplaats?*
- Antwoord:** Nee, de schepen die langer dan 35 meter zijn krijgen geen voorrang bij het maken van een ligplaatskeuze. De langere schepen hebben wel consequenties voor het verdelingsplan. Deze consequenties moeten nog beter in beeld gebracht worden om hiervoor tot een slimme oplossing te komen. In ieder geval staat vast dat de keuze voor langere schepen in de Houthaven beperkt is tot een aantal hiervoor aangewezen ligplaatsen.
- Vraag:** *Hoeveel ligplaatsen komen er in de Oude Houthaven?*
- Antwoord:** In de huidige situatie zijn er 33 ligplaatsen en 34 (woon)schepen aanwezig in de Oude Houthaven. Vanwege de brandveiligheidseisen en de nautische eisen komen na de herinrichting mogelijk één tot drie ligplaatsen minder terug, maar we hanteren als uitgangspunt dat er met inachtneming van de geldende kaders zoveel mogelijk ligplaatsen komen. Dit uitgangspunt is onafhankelijk van het aantal schepen dat terugkeert naar de Houthaven.

PROCES

- Vraag:** *Waar worden de schepen naartoe verplaatst tijdens de bouw van de steigers?*
- Antwoord:** De nieuwe steigers in de Oude Houthaven worden gebouwd nadat de nieuwe steigers in de Houthaven gereed zijn. Hierdoor bestaat de mogelijkheid om de schepen die nu in de Oude Houthaven liggen tijdens de bouw tijdelijk naar de Houthaven te verplaatsen. Hierbij is het wel onze bedoeling dat de schepen waarvan de eigenaren voor een definitieve ligplaats in de Houthaven kiezen meteen naar hun definitieve ligplaats verplaatst worden. Een andere mogelijkheid is om de bouw van de steigers in de Oude Houthaven gefaseerd uit te voeren, maar dit is afhankelijk van het aantal schepen dat hier blijft liggen.
- Vraag:** *Veel kademuuren in Amsterdam zijn aan het eind van hun levensduur en in slechte staat, moet de kademuur van de Van Diemenkade ook vernieuwd worden?*
- Antwoord:** Wij hebben reeds onderzoek naar de staat van de kademuur laten uitvoeren. Uit dit onderzoek bleek dat de kademuur in goede staat verkeerd en de komende jaren niet vernieuwd hoeft te worden. Wel is ons bekend dat het maaiveld en de houten bielzen onderhoud behoeven. Dit wordt meegenomen bij de herinrichting van de Oude Houthaven.
- Vraag:** *Wat is de planning?*
- Antwoord:** In de afgelopen jaren is de planning van project Houthaven veelvuldig aangepast. We zijn hierdoor voorzichtig in het voorleggen van een planning, het risico bestaat namelijk dat we deze tussentijds toch weer bij moeten stellen. Voorlopig ziet het er naar uit dat de nieuwe steigers in de Houthaven begin 2023 klaar zijn en dat dan de eerste verplaatsingen kunnen plaatsvinden. Afhankelijk van het keuzemoment van de verdeling van de ligplaatsen en het kunnen vaststellen van het ontwerp, kunnen de steigers in de Oude Houthaven gebouwd worden tussen 2024 en 2027. Dit is in het schema hieronder uitgebeeld (Q staat voor kwartaal).

